

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-28

Vår referens

Joakim Iveroth

Utredare

joakim.iveroth@malmo.se

Remiss Länsstyrelsen Skåne - Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030

STK-2025-314

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne har bjudit in till samråd gällande förslag till Klimat- och energistrategi för 2025–2030. Länsstyrelsen Skåne har tillsammans med Region Skåne och Energikontor Syd tagit fram ”Klimat- och energistrategi för Skåne 2025–2030” inom ramen för samarbetet Klimatsamverkan Skåne. Strategin ska fungera som en vägledning för klimat- och energiarbetet i Skåne och innehåller regionala mål och prioriterade åtgärder för att nå dessa mål fram till år 2030. Miljöförvaltningen är generellt positiv till strategin men har ett antal synpunkter inom de olika åtgärdsområdena, bland annat att strategin saknar åtgärder kring havsbaserad vindkraft och att klimatfrågan inte lyfts tillräckligt gällande effektiva och fossilfria bostäder och fastigheter.

Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden. och stadsbyggnadsnämnden som har inkommit med yttranden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Länsstyrelsen Skåne.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 - Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030
- Remiss Länsstyrelsen Skåne - Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030
- Bilaga 3 - Sändlista
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250326 §100

- Tekniska nämnden beslut 250325 § 62 Särskilt yttrande (SD) och Reservation (V)
- Remissvar tekniska nämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250505 Remiss Länsstyrelsen Skåne - Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030
- Remissvar miljönämnden
- Miljönämnden beslut 250423 § 75 Reservation (SD) och Särskilt yttrande (V)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-05

Kommunstyrelsen 2025-05-07

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen Skåne

Tekniska nämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Miljönämnden

Stadskontoret, omvärld- och näringslivsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Länsstyrelsen Skåne har översänt sin reviderade ”Klimat- och energistrategi för Skåne 2025–2030” till Malmö stad med möjlighet att inkomma med synpunkter. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till tekniska nämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden som har inkommit med yttranden.

Bakgrund

Länsstyrelsen Skåne har regeringens uppdrag att samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Ett viktigt verktyg för detta är den regionala klimat- och energistrategin. Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Energikontor Syd har i samarbete med aktörer i länet reviderat Skånes klimat- och energistrategi Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne (Rapportnummer: 2018:17) och tagit fram ett nytt förslag på strategi. Strategin ska ge vägledning för det regionala klimat- och energiarbetet och innehåller nulägesbeskrivning för klimat- och energiläget i Skåne samt förslag på prioriterade åtgärdsområden och åtgärder.

Kort om Klimat- och energistrategin för Skåne 2025-2030

Klimat- och energistrategi för Skåne 2025-2030 är uppbyggd med inledande texter, måltexter, åtgärdsområden och avslutande texter. De inledande texterna sätter strategin i en omvärldskontext, inkluderat vad Skånes invånare tycker om klimat- och

energifrågor. I måltexterna finns de regionala klimat- och energimålen med preciseringar. Här beskrivs också nuläget i Skåne vad gäller bland annat utsläpp av växthusgaser samt transportsituationen i regionen, samt potentialen att nå regionens mål till 2030. Därefter beskrivs strategins åtgärdsområden utifrån de prioriterade sektorerna. Varje måltext har ett beskrivet nuläge, potential till utsläppsminskningar och aktuella styrmedel följt av förslag på åtgärder. Avslutningsvis kommer texter om hur strategin ska genomföras och följas upp. Syftet med strategin är att ge vägledning och inspiration till de som vill bidra till Skånes omställning, där det är upp till utpekade ansvariga, däribland kommuner, att ytterligare konkretisera föreslagna åtgärder ytterligare.

Målen i strategin är följande:

- År 2030 ska utsläppen av växthusgaser i Skåne vara minst 80 procent lägre än år 1990.
- År 2030 ska utsläppen av växthusgaser från konsumtion i Skåne vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år.
- År 2030 ska energianvändningen i Skåne vara minst 20 procent lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 procent fossilfri energi.
- År 2030 ska Skåne vara till minst 50 procent självförsörjande på eleffekt under årets alla timmar.
- År 2030 ska Skåne vara till minst 50 procent självförsörjande på gas genom ökad produktion av biogas.
- År 2030 ska andelen resor som görs med cykel eller gång vara minst 30 procent och andelen resor som görs med kollektivtrafik vara minst 28 procent av det totala antalet resor i Skåne.
- År 2030 ska utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne vara minst 70 procent lägre än år 2010.

I strategin framhålls samverkan och engagemang. Stärkt dialog och samarbetet mellan offentliga organisationer, företag, ideella organisationer och invånare är viktigt för att uppnå målen.

Vad säger nämnderna

Tekniska nämndens synpunkter finns i sin helhet i förslag till yttrande. Nedan sammanfattas nämndens synpunkter. Vänsterpartiet (V) inkom med en skriftlig reservation.

- Tekniska nämnden ställer sig bakom målen och de prioriterade åtgärdsområdena i klimat- och energistrategin för Skåne
- Tekniska nämnden bedömer att strategins högt satta mål riskerar att inte hinnas nås inom angivna tidsramar och efterlyser därför alternativa scenarier med utökade tidsramar och konsekvensanalyser.
- Tekniska nämnden ser positivt på de nya målen om självförsörjning av gas och el, men att de kommer kräva stora insatser för uppnås. Bland annat ser nämnden att måluppfyllelse kräver en lokal satsning på förnybar el, exempelvis vindkraft och solceller.
- Tekniska nämnden konstaterar att den stora potentialen för ökad elproduktion ligger i havsbaserad vindkraft, exempelvis på Kriegers flak och Sjollen. Här behöver både kommuner, Länsstyrelsen och Region Skåne vara aktiva gentemot svenska staten.
- Tekniska nämnden instämmer i att repowering av befintliga vindkraftverk är en viktig åtgärd och konstaterar även att planerbar kraftproduktion i exempelvis i form av gasturbiner, kondens och kraftvärme behövs för att komplettera utbyggnaden av intermittent kraftproduktion.
- Tekniska nämnden konstaterar att Skåne har goda förutsättningar för en ökad biogasproduktion men att en ökning av biogasproduktionen sannolikt kommer att kräva nya produktionsanläggningar. Precis som med vindkraftverk kan dessa vara svårplacerade.
- Tekniska nämnden lyfter att vägtransporter utgör den störst utsläppssektorn i länet vad gäller växthusgaser och nämnden vill därför lyfta frågan om masshantering. Nämnden anser även att det nu framgår tydligt att takten i elektrifieringen av fordonsflottan måste vara mycket högre än den hittills varit.
- Tekniska nämnden lyfter att Färdmedelsmålen som är generella för regionen kan te sig något försiktiga. Här skulle strategin kunna tydliggöra att resandet i städer behöver bygga på större andelar gång, cykel och kollektivtrafik.
- Tekniska nämnden anser att under åtgärdsområdet klimatsmart konsumtion saknas avfallsaktörer såsom SYSÄV och VA SYD.

Stadsbyggnadsnämndens synpunkter sammanfattas nedan.

- Stadsbyggnadsnämnden är generellt positivt till Klimat- och energistrategin ambitioner, resonemang och målsättningar där huvuddelen av de regionala klimat- och energimålen ligger i linje med Malmö stads egna mål.

- Stadsbyggnadsnämnden berörs i huvudsak av de åtgärdsförslag som föreslås under rubriken Prioriterade åtgärdsområden; Klimatsmart planering, Effektiva och fossilfria bostäder samt Effektiva fossilfria transporter. Stadsbyggnadsnämndens arbete har en inriktning som stämmer överens med beskrivningen av åtgärder och nämnden har i sak därmed inget att tillägga.

Miljönämnden, som hade ett stort antal synpunkter, lyfter bland annat följande i sitt yttrande. Miljönämndens synpunkter finns i sin helhet i förslag till yttrande. Muntlig reservation (SD) samt ett särskilt yttrande (V).

- Miljönämnden anser att målet om att Skåne ska vara minst 50 procent självförsörjande på eleffekt under årets alla timmar riskerar att leda till ett elsystem som inte är samhällsekonomiskt effektivt för majoriteten av tiden.
- Miljönämnden anser att det är positivt att det ingår ett mål som syftar till att utöka den lokala biogasproduktionen
- Miljönämnden saknar åtgärder kring havsbaserad vindkraft. Då det är kraftslaget med störst potential att bidra till att nå de regionala målsättningarna för elförsörjningen bör havsbaserad vindkraft inkluderas.
- Miljönämnden noterar att kärnkraft i Malmö inte är realistiskt utifrån bland annat närheten till Köpenhamn.
- Miljönämnden vill gärna se ett ökat fokus på materialeffektivitet, återvinning och återbruk i strategin samt att åtgärdsområdena klimatsmart konsumtion och effektiv och fossilfri industri kopplas samman mer.
- Miljönämnden har uppfattningen att gällande krav som ställs i tillsynen för ökad energieffektivisering behöver det säkerställas att det finns tillräckligt med resurser hos tillsynsmyndigheten för att åtgärden ska kunna efterlevas till senast år 2028.
- Miljönämnden önskar en motivering av målvärdet 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år för minskad klimatpåverkan från konsumtion. Detta eftersom värdet inte linjerar med Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5–2°C.
- Miljönämnden anser att strategin borde lyfta möjligheten till individuell bortkoppling från elnätet av kunder som inte är samhällskritiska och som samtidigt sitter på slingor som planeras för att ha ström vid eleffektbrist. Att planera för detta skapar bättre förutsättningar för höjd beredskap vid eventuell effektbrist.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret delar nämndernas synpunkter på reviderad Klimat- och energistrategi har utifrån nämndernas synpunkter tagit fram ett förslag till yttrandet. Till ärendet vill stadskontoret addera nedanstående synpunkter, som också har lagts till i förslag till yttrande.

Länsstyrelsen Skånes förslag till Klimat- och energistrategi är textmässigt väldigt omfattande och får genom enligt stadskontoret svag styrförmåga. Som beskrivits ovan består strategin av inledande texter, måltexter, texter kring åtgärdsområden, nuläges- och potentialbeskrivningar, preciserande texter och omvärldsanalyser som totalt utgör cirka 150 sidor. Den röda tråden genom strategin är inte heller helt tydlig och i vissa delar upprepande, exempelvis hittas beskrivande texter angående utsläpp från transportsektorn i både måltexter och texter kopplat till åtgärdsområdet. Till det fastslås i strategin att det framöver ska tillkomma en handlingsplan där föreslagna åtgärder ska konkretiseras ytterligare. Stadskontoret ser en risk i att ett av strategins syften, att inspirera och visa riktningen för regionens aktörer, inte uppnås då strategin delvis är otillgänglig genom sin storlek

Klimat- och energistrategin är en av många regionala styrdokument. I strategins punktas ett 20-tal strategier och planer upp med bäring på klimat- och energifrågan. Stadskontoret ser att det stora antal styrdokument försvårar för mottagarna, bland annat kommuner, att förstå vilken riktning som Länsstyrelse och Region vill leda mot vad gäller regionens klimat- och energiarbete. Med så många styrdokument ökar också risken för målkonflikter.

Klimat- och energistrategi för Skåne 2025–2030 har en mycket bred ansats där alla tänkbara aspekter inom klimat- och energi inkluderas. Att sikta brett har sina fördelar och är också rimligt om ambitionen är att inspirera. Det riskerar dock samtidigt att ge svag styrning då målbilden är allt för vid. Stadskontoret hade önskat se en strategi som avgränsat sig till regionens största utmaningar de kommande fem åren och där åtgärdsförslag riktade mot mellankommunala utmaningar prioriterades. En ytterligare anledning till en sådan avgränsning är, åtminstone för Malmö stads del, att majoriteten av de mål som föreslås i klimat- och energistrategin redan finns beslutade i Malmö stads egna styrdokument.

Avslutningsvis, det är av stor vikt att strategins förslag till mål och åtgärder grundar sig i etablerad forskning och att hänvisningar görs till nyutkomna utredningar och prognoser. Detta är centralt eftersom klimat- och energiområdet förändras mycket fort och där slutsatser baserat på elpriser eller förväntad elanvändning snabbt kan landa fel då förutsättningarna har förändrats. Medborgarenkäter och examensarbeten bör enligt stadskontoret inte vara uppgifter som styr utformningen av en regional klimat- och energistrategi.

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör